

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA 182
Din data de 15.03.2017

Dosar nr.: 399/2016

Petiția nr.: 3532/06.06.2016

Petent: Asociația Mișcarea Angajament Civic

Reclamați: Școala Gimnazială Europa; Grădinița cu Program Prolungit „Căsuța din Povești”

Obiect: nerespectarea drepturilor lingvistice referitoare la informarea elevilor și părinților și în limba maghiară din cadrul instituțiilor de învățământ reclamate

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petenților

I.1.1. Asociația Mișcarea Angajament Civic,

I.2. Numele și reședința reclamatelor

I.2.1. Școala Gimnazială ..,

I.2.2. Grădinița cu Program Prolungit „...”,

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Sesizarea petentei vizează nerespectarea drepturilor lingvistice referitoare la informarea elevilor și părinților și în limba maghiară din cadrul instituțiilor de învățământ reclamate. Petenta consideră discriminatoriu faptul că toate informațiile publice sunt acordate exclusiv în limba română, deși un procent semnificativ din elevii instituției sunt de altă etnie și învață într-o altă limbă, respectiv limba maghiară

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

3.2. Prin adresele înregistrate sub nr. 3532/11.07.2016 și nr. 4226/11.07.2016 au fost citate părțile din dosar, pentru termenul stabilit la data de 28.07.2016. La termen, părțile nu au fost prezente.

3.3. Procedura de citare legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Prin intermediul memoriului înregistrat sub nr. 3532/06.06.2016, petenta arată următoarele:

- în interiorul instituției de învățământ pot fi consultate diverse afișe informative (tăblițe exterioare de indicare a biroului directorului, a directorului adjunct, a secretariatului, intervalul orar de funcționare; tăblițe exterioare de indicare a claselor; tăblițe de indicare a cabinetelor și laboratoarelor de specialitate; tăbliță de indicare a sălii de sport; afișe informative pentru cauze de urgență, etc) și informații on-line pe pagina de internet;

- toate aceste informații sunt acordate exclusiv în limba română, deși un procent semnificativ din elevii instituției sunt de altă etnie și învață într-o altă limbă, respectiv limba maghiară;

- elevii de etnie maghiară nu au acces în limba lor maternă la informațiile puse la dispoziție, această posibilitate fiind acordată numai elevilor români;

- nici părinții elevilor de etnie maghiară nu pot consulta informațiile instituției în limba lor maternă;

- face referire la Hotărârea nr. 415/16.07.2017 și susține că a fost comunicată reclamatei școli gimnaziale și că, dat fiind că reclamata grădinița lasă să subziste această stare de diferențiere chiar și după primirea hotărârii, consideră discriminarea ca fiind gravă;

- solicită părților reclamate să depună dovezi (înscrișuri, fotografii, etc.)

4.1.2. Prin intermediul concluziilor scrise înregistrate sub nr. 5728/28.09.2016, petenta arată următoarele:

- după analizarea răspunsului primit de la reclamată, reprezentanții ONG-ului au purtat multiple discuții cu părinții elevilor de etnie maghiară și cu cadrele didactice de etnie maghiară, din care a rezultat că: pe ușile birourilor director, director adjunct există inscripții bilingve, informațiile cu caracter public afișate pe aceste uși fiind formulate exclusiv în limba română;

- la secretariat lucrează două persoane care nu sunt cunoscătoare a limbii maghiare;

- bibliotecare nu este vorbitoare de limbă maghiară;

- unele din sălile de clasă au afișaj bilingv și un număr mare de săli au afișaj monolingv; conducerea școlii nu monitorizează aceste afișaje și afișul în format bilingv în incinta școlii nu este reglementat de către regulamentul intern al instituției de învățământ;

- avizierul școlii include informații publice doar în limba română;

- argumentarea privind imposibilitatea traducerii în limba maghiară a panoului pentru cazurile de urgență este inacceptabilă, acestea fiind informații extrem de importante;

- atașează și face trimitere la Hotărârea CNCD nr. 172/04.05.2011 (pag. 20-36)

- atașează fotografii din incinta instituției și fotografii făcute avizierului școlii (pag. 37-

43)

4.2. Susținerile reclamatei Școala Gimnazială ..

4.2.1. Prin intermediul înscrisului înregistrat sub nr. 4533/27.07.2016, partea reclamată arată următoarele:

- reclamata a mai avut o sesizare în anii 2013-2014 la care s-a răspuns consistent, argumentat și cu probe;
- reclamata nu este administratorul locațiilor în care funcționează, aici desfășurându-și activitatea alte două instituții de învățământ;
- incinta unităților de învățământ este împrejmuită, iar accesul se face pe aceeași poartă, în baza unei legitimații oferită de portar, tot acesta fiind persoana care oferă informații privitoare la birourile administrative ale instituției;
- portarii angajați sunt vorbitori atât de limba română, cât și de limba maghiară;
- toate informațiile despre oportunitățile elevilor sunt aduse la cunoștința tutorilor legali prin învățător ori diriginte, iar aceștia vorbesc exclusiv limba maghiară atât individual, cât și în cadrul ședințelor cu părinții;
- atât Școala Gimnazială Europa, cât și Grădinița cu Program Prolungit „...” au montate panouri exterioare unde tot timpul au fost afișate documente în ambele limbi; orarul de funcționare (de relații cu publicul) există în ambele limbi, dar programele școlare sau metodologice de aplicare a diferitelor legi ori ordonanțe nu pot fi afișate decât în limba oficială a statului român;
- școala nu își poate permite un traducător autorizat, iar membrii de etnie maghiară ai organizației nu doresc să facă voluntariat, ca să traducă toate documentele ce ar trebui afișate;
- referitor la tăblițele exterioare de indiciere a claselor, reclamata susține că există și în limba română și în limba maghiară (laboratoare, cabinete școlare și birouri administrative);
- pentru sălile de clasă s-a convenit să se pună numere și cifre romane pentru indicarea nivelului claselor;
- fiecare învățător sau diriginte personalizează în limba proprie denumirea grupului de elevi pe care îl coordonează, afișând pe partea exterioară a ușii de la sala de clasă, denumirea aleasă;
- în ceea ce privește afișele informative pentru cazurile de urgență, acestea parvin de la instituțiile specializate și sunt redactate doar în limba română, școala neputându-și asuma traduceri neprofesioniste în sensul acesta;
- școala a expus documentele bilingv, martori fiind profesorii de la secția maghiară;
- în ceea ce privește site-ul școlii, acesta este administrat de un profesor de la secția română sub formă de voluntariat, școala neavând un informatician. Încă de la înființarea site-ului, conducerea școlii a lansat propunerea ca fiecare secție să-și desemneze câte o persoană care să se ocupe în același regim de site-ul școlii; pentru secția maghiară nu a dorit nimeni să își asume o asemenea sarcină

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.) constată că petiția, așa cum a fost formulată, relevă situația elevilor și părinților care sunt de naționalitate maghiară, mai exact fiind vorba despre informațiile diseminate în incinta școlii (informații de interes public), care nu sunt traduse și în limba maghiară. Un alt capăt de cerere face referire la clasele, laboratoarele, birourile, etc. din incinta școlii, care nu

sunt inscripționate bilingv. Un al treilea capăt de cerere face referire la pagina web, care nu este bilingvă.

5.2. În drept, Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**) la **art. 2 alin. (1)** prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

5.4. Conform art. 10, lit. h) din O.G. nr. 137/2000, republicată, “*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: (...), h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.*”

5.5. Colegiul director analizează fapta de discriminare săvârșită de cele două părți reclamate în legătură cu principiile de drept și aplicarea acestora în ceea ce privește domeniul informațiilor de interes public și în ceea ce privește faptul că laboratoarele, clasele, birourile, etc. din incinta școlii nu sunt inscripționate bilingv, iar pagina web fiind scrisă doar în limba română.

5.5.2. Pentru a constata existența unei fapte de discriminare directă sunt necesare îndeplinirea următoarelor elemente:

- o diferențiere
- între două persoane sau situații aflate pe poziție comparabilă
- bazată pe un criteriu
- care încalcă un drept
- în temeiul unui raport de cauzalitate între criteriul invocat și faptele imputate

5.5.3. Colegiul director constată că laboratoarele, clasele, birourile, etc. din incinta școlii neinscripționate bilingv, pagina web, care nu este bilingvă și informațiile diseminate în incinta școlii (informații de interes public), care nu sunt traduse și în limba maghiară, constituie o diferențiere.

5.5.4. Criteriul de diferențiere este naționalitatea.

5.5.5. Dreptul încălcat este dreptul la libera informare, garantat de **Constituția României**

În concluzie, sunt incidente prevederile art. 2 alin. 1, art. și 10 lit. h) din **O.G. nr. 137/2000**, republicată.

5.10. În urma analizării prezentei sesizări, Colegiul director reține următoarele:

5.10.1. Instituțiile care oferă servicii publice trebuie să ofere informațiile de interes public atât în limba română, cât și în limba minorităților naționale, acolo unde o astfel de solicitare este rezonabilă (comunitatea minoritară este peste 20% din populația localității). Această obligație nu vizează doar acele domenii care au fost clar stabilite prin Legea nr. 215/2001 sau Legea nr. 282/2007, discriminarea poate fi constatată și privind alte domenii, cum ar fi

paginile de internet ale autorităților publice locale (sau instituții/unități subordonate), care nu au o reglementare legală concretă, dar care acceptă domeniul informațiilor de interes public.

5.10.2. Unitățile de învățământ sunt subordonate autorităților publice locale, astfel că le sunt aplicabile prevederile Legii nr. 251/2001.

5.10.3. Unitățile de învățământ oferă servicii publice, astfel că le sunt aplicabile prevederile Cartei limbilor regionale sau minoritare, în forma ratificată de România prin Legea nr. 282/2007.

5.10.4. Dreptul la informare este un drept important, care trebuie asigurat fără discriminare.

5.10.5. Inscricționarea bilingvă a instituțiilor de învățământ este o formă de comunicare cu exteriorul, care trebuie să se supună prevederilor legale. În interiorul unităților de învățământ informațiile trebuie să se ofere în limba beneficiarilor (limbile în care se desfășoară educația). Cerința unei societăți multiculturale este de a oferi un spațiu liber limbilor, limbile secțiilor de predare trebuie promovate prin informațiile de interes public.

5.10.6. Comunicarea în interior a informațiilor de interes public trebuie să se realizeze în limba beneficiarilor.

5.10.7. Denumirea claselor, laboratoarelor, birourilor și a altor încăperi din incinta unităților de învățământ trebuie afișate și în limba beneficiarilor.

5.10.8. Paginile de internet ale unităților de învățământ pot conține pe de o parte informații de interes public, dar pot promova ideile elevilor, valori culturale (eseuri, poezii, etc.). Informațiile de interes public trebuie traduse în limbile beneficiarilor.

5.11. Dreptul la libera informare este considerat ca fiind un drept important al omului, principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării fiind garantate prin lege.

5.12. În analiza faptelor sesizate, Colegiul director face trimitere și la art. 16, alin. 1) din Constituția României, prin care se arată că: *“Cetatenii sunt egali in fata legii si a autoritatilor publice, fara privilegii si fara discriminari.”*

5.13. Colegiul director a ținut seama și de faptul că, potrivit dispozițiilor legale în vigoare, autoritățile și instituțiile publice (inclusiv cele subordonate), sunt obligate să respecte prevederile Legii nr. 251/2001. În prezenta cauză, dat fiind faptul că un procent de 46,72% din populația orașului Tîrgu Mureș este de naționalitate maghiară, unitățile de învățământ sunt obligate să comunice informațiile de interes public și în limba beneficiarilor.

5.14. Față de aspectele analizate mai sus, Colegiul, cu unanimitate de voturi, constată că sunt îndeplinite condițiile faptei de discriminare directă, prevăzută de art. 2 alin. 1 și art. 10 lit. h) din O.G nr.137/2000, republicată.

5.15. Colegiul director recomandă părților reclamate să remedieze situația constatată, respectiv să asigure liberul acces la informațiile de interes public, al tuturor cetățenilor, indiferent de limbă, la toate informațiile de interes public. De asemenea, recomandă părților reclamate să inscripționeze bilingv denumirea claselor, laboratoarelor, birourilor, etc.

5.16. Colegiul director dispune **monitorizarea** situației constatate, pentru o perioadă de 3 (trei) luni de zile, urmând ca la împlinirea termenului, părțile reclamate să facă dovada îndeplinirii sarcinii din recomandarea CNCD.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele sesizate constituie discriminare, conform dispozițiilor art.2 alin.1 și art.10 lit.h), din OG nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (unanimitate de voturi).

2. Se recomandă părților reclamate remedierea situației constatate, respectiv să asigurea liberului acces la informațiile de interes public, al tuturor cetățenilor, indiferent de limbă, la toate informațiile de interes public. De asemenea, recomandă părților reclamate să înscripționeze bilingv denumirea claselor, laboratoarelor, birourilor, etc(unanimitate de voturi).

3. Se va face monitorizarea situației constatate, pentru o perioadă de 3 luni de, urmând ca la împlinirea termenului, partea reclamată să facă dovada îndeplinirii sarcinii din recomandarea CNCD (unanimitate de voturi).

4. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

5. O copie a hotărârii se va transmite părților, Inspectoratului Școlar Județean Mureș și Instituției Primarului Municipiului Tîrgu Mureș.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita.

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA - Membru

Hotărâre motivată în drept/ redactată de: A.C.F./B.B.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit *O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ*, constituie de drept titlu executoriu.